

18160



73. évfolyam  
21. szám  
1983.  
január 26.,  
szerda  
Ara:  
1,40 forint

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

# DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

## Tökésített ötletek

### Újítók, újítások a konzervgyárban

Oly korban élünk e földön, amikor évről évre, sőt, hónapról hónapra meg kell újulnunk. Mindig ki kell találnunk valamit, aminek révén jobbat és olcsóbban vagyunk képesek gyártani, előállítani, hogy megálljuk helyünket az éleződő versenyben. S ráadásul azt sem engedhetjük meg magunknak, hogy az újat, jobbat, olcsóbbat újabb beruházások, korszerűbb berendezések révén állítsuk elő, hisz az is kiadással járna, nem is kevéssel. S többnyire nem is forintban, hanem dollárban számolt kiadással. Marad hát, ha nem is egyetlen, de egyre fontosabb útnak: a saját tudásunk, ötleteink kamatoztatása, szellemi tökének hasznosítása.

E téren példamutató munkát végeznek sok éve a Szegedi Konzervgyárban. A vállalatnál évről évre nagyobb értéket könyvelhetnek el az újítások hasznosításának eredményeként. Úgy tűnik, hogy eredmé-

nyes évet zártak tavaly is, annak ellenére, hogy — átmeneti szervezési problémák miatt — kevesebb újítást nyújtottak be dolgozók, mint a korábbi esztendőben.

És hogy milyen eredményeket értek el? Tavaly 72 újítást adtak be a vállalat dolgozói. Közülük 18-at elfogadtak, 22 újítást pedig kísérletként vezettek be. Úgy számolják, hogy **mind ez több mint 5 millió forintot hoz a vállalat konyhájára.** Szép összeg, főként, ha azt is hozzátesszük, hogy egy évvel korábban, 1981-ben csak 2,9 millió volt az újítások haszna. Sőt, még valamit hozzá kell tenni: az újítások eredménye, ha forintban számolják is, **dollárt takarít meg a népgazdaságnak.** És nem is keveset.

Erdemes sorra venni néhány példát a megtakarításra. A konzervgyárban például olyan padlókat kell kialakítani, amelyek nedvesen sem csúsznak, hogy el-

kerülhessék a baleseteket. Eddig nyugati importból származott az anyag, ami kielégítette a követelményeket. Tavaly **Fülöp Béla**, a téemká kőműves művezetője beadott egy újítási javaslatot: **hazai alapanyagokból oldotta meg a csúszásmentes padló készítését.** Ez az egy ötlet jelentős mennyiségű devizát takarít meg a népgazdaságnak, s a vállalatnak is 3 milliós hasznot hoz. Ennyivel olcsóbb az új eljárás. Vagy: a **dobozüzemből** hárman kidolgozták, hogy egy-egy lemezcsikból hogyan lehetne egyetlen több dobozfedelelet kivágni, s ehhez átalakították a vágóollót. Látszólag apróság mindez. Csak éppen egymillió forintot hoz évente a gyárnak a hulladékcsökkentés révén, s devizát is megtakarít, hiszen importanyagból dolgoznak az üzemben.

Sok mulhat tehát apróságokon is. Nemcsak a műszakiak jeleskedtek azonban a konzervgyárban. Számos új terméket is kialakítottak az újítók: javaslatukat egyelőre kísérletre fogadták el. (Nem minden válik be ugyanis a nagyüzemi gyártásban.) A kísérleti szakasz után azonban **négy új termék** gyártását is megkezdték: a szegedi csipős vagdaltét, a párizsi vagdaltét, a füstölt ízű húskrémét és a szegedi húskrémét. Az újítók munkája eredményeként tehát nemcsak olcsóbban termelhet a gyár, hanem választékát is új termékekkel képes bővíteni. Ez pedig nyilván nem közömbös az éleződő piaci versengésben. **Sz. I.**

## Losonczi Pál Angyalföldön

Losonczi Pál, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az Elnöki Tanács elnöke keddi munkanapját a főváros XIII. kerületében töltötte: személyes tapasztalatókat szerzett a 140 ezer lakosú Angyalföld életéről, a nagy múltú városrész megújuló negyedeiről, gazdasági eredményeiről, terveiről. Elkísérte látogatására **Borbély Gábor**, a budapesti pártbizottság titkára.

A program a reggeli órákban a kerületi pártbizottság Váci úti székházában kezdődött, ahol Losonczi Pál a párt-végrehajtóbizottság tagjaival, valamint a kerület állami és tömegszervezeti vezetőivel találkozott. Deák Gábor, a pártbizottság első titkára tájékoztatta az Elnöki Tanács elnökét a forradalmi, mozgalmi munkáshagyományokban gazdag és ma is mozgalmas politikai életű Angyalföld jelenéről, s a jövő terveiről. Elmondta, hogy a kerületben — a munkahelyeken, a lakosság körében — alapvetően nyugodt, kiegyensúlyozott a közhangulat, töretlen a bizalom a vezetés iránt. Az ország gondjait a lakóhelyeken is nemcsak érzik az emberek, hanem a megoldásért is készek cselekedni. Miként a tájékoztatóban elhangzott: a megélenkült közélet az angyalföldiek tenni akarásáról tanúskodik, kifejezi a bizalmat, s a hitet abban, hogy a cselekvési egység előmozdítja a közös boldogulást.

Losonczi Pál elismerő szavakkal szölte a kerület szemmel látható gyarapodásáról, amelynek egyik érzékeltes adataként említették, hogy Budapestnek ebben a csak-

nem 14 négyzetkilométeres városrészében az utóbbi években mintegy 20 ezer lakást építettek, 80 ezer embert juttatva kényelmes családi otthonhoz. Elhangzott az is, hogy mintegy 34 milliárd forint értékű általános Angyalföld életéről, a nagy múltú városrész megújuló negyedeiről, gazdasági eredményeiről, terveiről. Elkísérte látogatására **Borbély Gábor**, a budapesti pártbizottság titkára.

friss kenyér és péksütemény kerül nemcsak az angyalföldiek asztalára, hanem hat más kerület boltjaiba is.

A Kender-Juta és Politektí Vállalatnál, ahol **Szabó Imre** ipari miniszterhelyettes is csatlakozott a házigazdához, **Knapek László**, a vállalati pártbizottság titkára és **Huszár Vilmos** vezérigazgató fogadta, tájékoztatta Losonczi Pált. A délutáni programhoz tartozott a hajdani „tripolisz” helyén épült Gyöngyösi úti lakótelepnek, valamint üzletházainak és óvodájának megtekintése.

Angyalföldön szerzett benyomásairól, tapasztalatairól Losonczi Pál elismerő további szorgos munkára serkentő szavakkal szölte a látogatás végén lezajlott beszélgetésen, amelyet — ismét a pártbizottság székházában — a kerület vezetőivel folytatott. (MTI)

## Megállapodás

### Magyar—NDK árucseré

Vas János és Dietrich Lemke külkereskedelmi miniszterhelyettesek kedden Budapesten aláírták az 1983. évre szóló magyar—NDK árucseré-forgalmi és fizetési jegyzőkönyvet. A jegyzőkönyvben több mint 1,6 milliárd rubel értékű forgalmat irányoznak elő, ami az előző évhez viszonyítva 5,6 százalékos növekedést jelent. A tárgyalások során messzemenően figyelembe vették az 1981—85. közötti

időszakra érvényben levő hosszú lejáratú kereskedelmi egyezménynek az idei évre vonatkozó előirányzatait, továbbá a két ország párt- és kormányküldöttségeinek 1982. évi találkozásán és az együttműködési bizottság közelmúltban megtartott ülésén megállapított feladatokat és célkitűzéseket.

A teljes forgalom mintegy 65 százaléka — több mint egymilliárd rubel értékben

— a kölcsönös gépkereskedelem adja. Ennek jelentős hányada kooperációs és szakosított megállapodások keretében realizálódik. Együttműködésünk több területei továbbra is a járműipar és a mezőgazdaság területén. E két iparág termékei közel 50 százalékkal részesednek a teljes gépforgalomból. A magyar járműipar többek között 810 Ikarus autóbust, valamint több mint 70 millió rubel értékű alkatrészt és részegységet szállít az NDK-ba. Az NDK-ból importálnak többek között 8400 különféle terep- és mikrobuszt, 20 000 Trabant és 12 000 Wartburg személygépkocsit, 9000 MZ motorkerékpárt, valamint járműalkatrészeket és részegységeket. A mezőgazdaságigépgyártás termékei közül elsősorban növényvédő gépeket, továbbá kooperációban gyártott részegységeket exportálnak. Behozatalunkban fontos helyet foglalnak el a mezőgazdasági betakarító gépek.

## Népművelés

A Magyar Népművelők Egyesülete bővíti az elmélyült kutatómunkára lehetőséget adó szakmai szervezete körét. Februártól kezd meg tevékenységét az esztétikai-művészeti, később pedig a műszaki-gazdasági és a filmforgalmazási szakmai szervezet létrehozását tervezi. További fontos feladatuk, a múzeumokban és a filmforgalmazásban dolgozó népművelők, valamint a fősoklások, egyetemi hallgatók bevonása a közös munkába. Tavaly egyébként több mint 500 fővel növekedett az egyesület.

## Népesség, egészségügy

### Területi Statisztikai Évkönyv

A népesség számának alakulásáról, a megyék, városok és községek népsűrűségéről, a lakóhelyváltoztatásokról, az egészségügyi ellátásról ad egyebek közt részletes áttekintést a Statisztikai Kiadó Vállalat gondozásában most megjelent 1981. évi Területi Statisztikai Évkönyv.

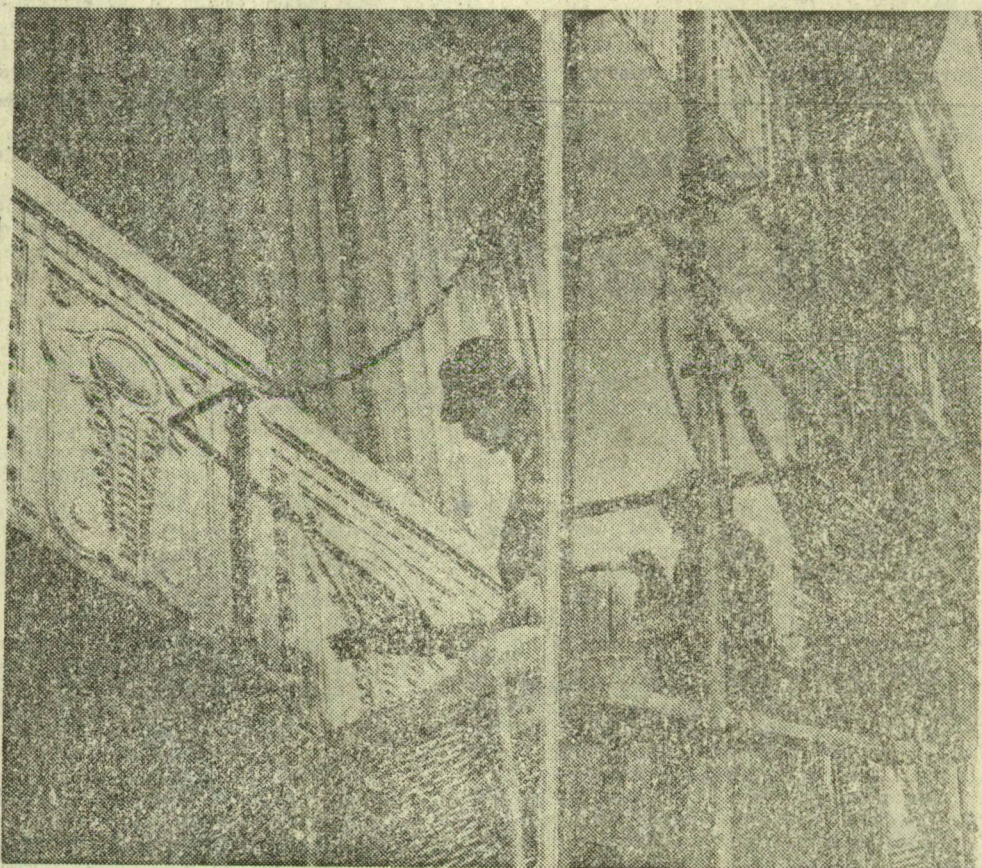
A statisztika szerint 1981. december 31-én 2 063 745-en laktak Budapesten, az ország legnépesebb megyéje Borsod-Abaúj-Zemplén 805 924-es lélekszámmal, s a legkevesebben — 239 236-an — Nógrád megyében éltek. A népsűrűség ugyancsak a fővárosban a legnagyobb, egy négyzetkilométerre 3931 lakos jut, a legsűrűbben lakott megye Pest 154 lakossal négyzetkilométerenként, s a legritkább a népsűrűség — négyzetkilométerenként mindössze 59 — Somogyban. A legtöbb városi lakos — Budapest kivételével — Borsod-Abaúj-Zemplén megyében él, a legkevesebb Nógrádban. Az egész ország városiasodását mutatja azonban, hogy a korábbi év végéhez képest valamennyi megyében 1—2 százalékkal emelkedett a városlakók, s ugyanannyival csökkent a községben lakók száma.

A statisztika szerint az elmúlt tíz évben az ország megyéinek lélekszáma nem változott jelentősen. Az ország „legfiatalabb” megyéje Fejér, ahol a lakosságnak csak 14,1 százaléka 60 évesnél idősebb, a legöregebb megye pedig Békés, ahol ez a korosztály a népesség 19,8 százaléka. Békés megyét is túlhaladja azonban Budapest, ahol a lakók 20,6 százaléka 60 éves, illetve annál idősebb.

Nagymértékben eltér egymástól az egyes megyék természetes népmozgása. Szabolcs-Szatmár megyében például 1919-cel többen születtek, mint ahányan meghaltak 1981-ben, Somogy me-

gyében viszont a halálozások száma haladta meg 853-mal a születéseket. A megyék népessége a költöződések eredményeként is változott. A legtöbben — 22 384-en — Pest megyébe költöztek, a legkevesebben, 4964-en Nógrádban, Baranya, Komárom, Somogy, Tolna, Csongrád és Pest megyébe többen költöztek, mint ahányan elvándoroltak, az ország többi megyéjében magasabb az elköltözők száma. Budapestre a legtöbben — 20 072-en — Pest megyéből, a legkevesebben — 1873-an — Tolna megyéből költözők költöztek. A legjellemzőbb, hogy az emberek, illetve családok megyén belül költöztek más helységebe.

A kiadvány az egészségügyi ellátásra vonatkozóan is számos adatot tartalmaz. Az ország körzeti orvosainak száma 1981 végén 1970 volt, közülük a legtöbben — 838-an — a fővárosban dolgoztak. A második legtöbb — 69 — közeti orvos a Debrecen városának volt, a megyeszékhelyeken kívüli városok közül pedig Nagyatádnak és Hódmezővásárhelynek több mint a megyeszékhelyek közül Szekszárdnak, illetve Veszprémnek. A főváros után a legtöbb beteget, több mint 2,8 milliót Miskolcon kezelték, s a városi lakosok közül a legkevesebben — 28 218-an — a türkevei rendelőintézet keresték fel. Itt egyébként a legalacsonyabb az egy lakosra jutó évi vizsgálatok száma, mindössze két és fél, míg például Berettyóújfaluban 22 és fél. A legmagasabb a kórházi ágyak kihasználásának mértéke Oroszlányban: 103,6 százalék, ami feltehetően azt jelenti, hogy még a pótágyakat is állandóan igénybe vették. A kórházi helykihasználás országosan a legalacsonyabb Százhalombattán volt, 70,7 százalék.



Somogyi Károlyné felvételei

Ház,  
a régi  
szépségében

Mindenki tudja ma már, hogy egy régi, szép palota fölújítása sokkal több pénzbe és munkába kerül, mint egy új megépítése. Természetes, hogy ennek ellenére meg kell tenni mindent a városképi jelentőségű vagy műemlék házak megmentésére. A Horváth Mihály utca 9. számú „vasalóház”-ba már költöznek vissza a lakók 24 lakást újítottak itt föl. Ezekben a napokban a földszinti üzlethelyiségekben dolgoznak a Szegedi Magas- és Művelődési Vállalat szakemberei, és a homlokzat utolsó, lezalsó szakaszának fölújítását is hamarosan befejezik. Különösen nehéz feladatot jelentett a díszes rézdomborítások és az eredeti fehér mészkőburkolat letisztítása. Ecet és Evinass rozsdamaró keverékével sikerült a rézet újra csillogóvá újítani, a mészkőről pedig acéltűskés verőfejjel távolították el a szennvedést.